

A בס"ד
Intro
Today we will learn בע"ה of תענית דף כ
Some of the topics we will learn about include the following:

That too little and too much rain, are both curses for a city.

How רב יהודה learned something positive from Pesukim that seem to describe something negative

A

*Too little
and too much rain
are both curses for a city*

*רב יהודה learned something positive
from Pesukim that seem to describe
something negative*

B How a reed is better than a cedar
The merits of רב אדא בר אהבה and רב הונא

B

*How a
REED
is better than
a CEDAR*

*The merits of
רב אדא בר אהבה
and רב הונא*

C Some of the key terms and concepts we will learn about include:

נדה - A menstruating woman. She is Tamei and forbidden to be intimate with her husband. After a certain number of days, she goes to the Mikveh and becomes Tahor again.

לעולם אל יעמוד אדם במקום סכנה ויאמר עושין לי נס
שמה אין עושין לו נס
A person should not place himself in danger and expect a miracle to save him, because he may not merit a miracle.

C

נדה

**לעולם אל יעמוד אדם
במקום סכנה
ויאמר עושין לי נס
שמה אין עושין לו נס**

1 So let's review...

After completing the story of נקדימון בן גוריון the Gemara continues to explain the Mishnah:
 וכן עיר שלא ירדו עליה גשמים
 'דכת'ב והמטרתי על עיר אחת ועל עיר אחת לא אמטיר חלקה אחת תמטר וגו'
 אותה העיר מתענה ומתרעת
 כל סביבותיה מתענות ולא מתריעות
 And also for a town where no rains fell, as the Posuk says, "And I will cause it to rain on one city, and on one city I will not cause it to rain, "and one field will be rained upon, etc,"
 The affected city fasts and cries out, and the surrounding cities fast but do not cry out.
 רבי עקיבא אומר מתריעות ולא מתענות
 R' Akiva says the surrounding cities cry out but do not fast.

1 מאמר

וכן עיר
שלא ירדו עליה
גשמים

רבי עקיבא אומר
מתריעות
ולא מתענות

דכתיב

והמטרתי על עיר אחת
ועל עיר אחת לא אמטיר
וזלקה אחת תמטר וגו'

אמר רבי עקיבא אומר
מתריעות ולא מתענות

2 Regarding the Posuk;

והמטרתי על עיר אחת
 ועל עיר אחת לא אמטיר
 אמר רב יהודה אמר רב ושתיהן לקללה
 Both cities are cursed, because one will get too much rain,
 which will ruin the crops, and the other will not get enough rain,
 and no crops will grow.

2

אמר רב יהודה
אמר רב
ושתיהן
לקללה

והמטרתי
על עיר אחת
ועל עיר אחת
לא אמטיר

3 The Gemara now quotes four examples of

אמר רב יהודה לברכה
 Where רב יהודה found something positive in an otherwise
 negative Posuk

-1-
 היתה ירושלים לנדה ביניהם - Yerushalayim has become like a Niddah
 in their midst, in that she is forsaken. However,
 מה נדה יש לה היתר
 אף ירושלים יש לה תקנה
 Just as a Niddah eventually becomes permissible, Yerusha-
 layim will be restored.

3

Four examples of
אמר רב יהודה
לברכה

1

היתה ירושלים לנדה ביניהם

מה נדה יש לה היתר
אף ירושלים יש לה תקנה

4

-2-
 היתה כאלמנה - Yerushalayim has become like a widow.
 However,
 Yerushalayim is only כאלמנה, like a widow, ולא אלמנה ממש, but
 not an actual widow.
 אלא כאשה שהלך בעלה למדינת הים
 ודעתו לחזור עליה
 She is like a woman whose husband has travelled across the
 ocean, but will return.

-3-
 וגם אני נתתי אתכם נבזים ושפלים
 And I have made you despised and low. However, this has a
 positive aspect.
 דלא מוקמי מינן לא רישי נהרי ולא גזיריפטי
 They will not appoint us to be tax collectors at the river or
 police officers.

4

2

היתה כאלמנה

ולא אלמנה ממש

אלא כאשה שהלך בעלה
 למדינת הים
 ודעתו לחזור עליה

3

וגם אני נתתי אתכם
 נבזים ושפלים

This has a positive aspect...

דלא מוקמי מינן
 לא רישי נהרי
 ולא גזיריפטי

5 -4-
 והכה ה' את ישראל כאשר ינוד הקנה במים
 Hashem will smite Israel like the reed that sways in the water.
 However, it has a positive aspect. As Rabi Yonatan said in
 the name of רבי יונתן;
 טובה קללה שקילל אחיה השילוני את ישראל
 יותר מברכה שבירכן בלעם הרשע
 The curse of הרשע השילוני is better than the Brachah of
 אחיה השילוני קללן בקנה
 In this Posuk את ישראל כאשר ינוד הקנה במים compared them to a reed. And
 בלעם הרשע בירכן בארז
 In the following Posuk
 כארזים עלי מים
 Like a cedar near the water
 בלעם הרשע compared them to a cedar.
 Now, the reed has the following advantages:
 עומד במקום מים
 וגזעו מחליף
 It stands in a watery place and grows back when it's cut.
 ושרשיו מרובין
 ואפילו כל הרוחות שבעולם נושבות בו
 אין מזיזות אותו ממקומו
 Because of its numerous roots, even if all the winds in the world
 come and blow on it, they cannot move it from its place.
 אלא הולך ובא עמהן
 דממו הרוחות עמד הקנה במקומו
 Rather, because of its flexibility, it sways in the wind, and when
 the wind stops, the reed straightens right back up.
 So too, Klal Yisroel, despite all the persecutions, persists and
 survives.
 However, the cedar, despite its size and strength, has the
 following drawbacks:
 אינו עומד במקום מים
 ואין גזעו מחליף
 ואין שרשיו מרובין
 אפילו כל הרוחות שבעולם נושבות בו אין מזיזות אותו ממקומו
 כיון שנשבה בו רוח דרומית עוקרתו והופכתו על פניו
 Although most winds cannot move it, the strong southern wind
 uproots it.

5 4

**והכה ה' את ישראל
 כאשר ינוד הקנה במים**

However, it has a positive aspect:

אמר רבי שמאי בר רמיאמי אמר רבי יונתן

<p>...יותר מברכה שבירכן בלעם הרשע</p> <p>בלעם הרשע בירכן CEDAR: - בארז</p> <p>כארזים עלי מים</p> <p>The cedar has drawbacks:</p> <p>אינו עומד במקום מים ואין גזעו מחליף ואין שרשיו מרובין ואפילו כל הרוחות שבעולם נושבות בו אין מזיזות אותו ממקומו כיון שנשבה בו רוח דרומית עוקרתו והופכתו על פניו</p>	<p>טובה קללה שקילל אחיה השילוני את ישראל...</p> <p>אחיה השילוני קללן REED: - בקנה</p> <p>והכה ה' את ישראל כאשר ינוד הקנה במים</p> <p>The reed has advantages:</p> <p>עומד במקום מים וגזעו מחליף ושרשיו מרובין ואפילו כל הרוחות שבעולם באות ונושבות בו אין מזיזות אותו ממקומו אלא הולך ובא עמהן דממו הרוחות עמד הקנה במקומו</p>
--	--

6 רבי אלעזר בן רבי שמעון דרש:
 לעולם יהא אדם רך כקנה ואל יהא קשה כארז
 A person should always be soft like a reed and not hard like a
 cedar.
 ולפיכך זכה קנה ליטול הימנה קולמוס
 לכתוב בו ספר תורה תפילין ומזוזות
 That's why the reed merited to be used as pens to write scrolls of
 Torah, Prophets, and Writings
 =====

6

רבי אלעזר בן רבי שמעון דרש:

**לעולם יהא אדם רך כקנה
 ואל יהא קשה כארז**

ואפיכך זכה קנה ליטול הימנה קולמוס
 לכתוב בו ספר תורה תפילין ומזוזות

7 The Gemara continues to explain the Mishnah which said; וכן עיר שיש בה דבר או מפולת
So too, a city suffering from pestilence or collapsing buildings, אותה העיר מתענה ומתרעת
וכל סביבותיה מתענות ולא מתריעות
רבי עקיבא אומר מתריעות ולא מתענות
That city fasts and cries out, and the surrounding cities fast but do not cry out. R' Akiva says the surrounding cities cry out but do not fast.

7

מלפני:

וכן עיר שיש בה דבר או מפולת

רבי עקיבא

תנא קמא

אותה העיר מתענה ומתרעת וכל סביבותיה מתענות ולא מתריעות

מתריעות ולא מתענות

מתענות ולא מתריעות

8 The Beraisa clarifies: מפולת שאמרו
The Mishnah is referring to בריאות ולא רעועות
We fast when sturdy buildings are collapsing, because it's unusual, but not if weakened building are collapsing.
שאינן ראויות ליפול ולא הראויות ליפול
Or, we fast if walls that were not expected to fall collapse, but not if they were likely to fall.
The Gemara explains these terms are not redundant, because there can be בריאות that are ראויות ליפול, sturdy walls that are likely to fall - For example, דנפלו מחמת גובהיהו - They are extremely tall. OR דקיימן אגודא דנהרא - They stand at the water's edge.
There can also be רעועות that are ראויות ליפול, weakened walls that are not likely to fall,
כי ההיא אשיתא רעועה... דקיימא באתרה תליסר שנין
A weakened wall that stood in its place for many years in this weakened state

8

The Beraisa clarifies: מפולת שאמרו...

שאינן ראויות ליפול ולא הראויות ליפול

בריאות ולא רעועות

There can be בריאות that are ראויות ליפול

There can be רעועות that are ראויות ליפול

דנפלו מחמת גובהיהו

דקיימן אגודא דנהרא

כי ההיא אשיתא רעועה... דקיימא באתרה תליסר שנין

9 The Gemara relates of several Amoraim, רב, שמואל, רב הונא
They would not walk near רעועה, a weakened wall, or into ביתא רעיעא, a dilapidated house. However, they were not concerned, when רב אדא בר אהבה went along with them, דנפיש זכותיה, because his merits were great.
In one incident, as soon as רב אדא בר אהבה left, the house collapsed.

9

רב, שמואל, רב הונא would not walk near רעועה, or into רעיעא ביתא

However, they were not concerned, when רב אדא בר אהבה went along, דנפיש זכותיה

In one incident, as soon as רב אדא בר אהבה left, the house collapsed

10 רב אדא בר אהבה was upset that his merits had been used this way, because רבי ינאי taught;
 לעולם אל יעמוד אדם במקום סכנה ויאמר עושין לי נס
 שכוא אין עושין לו נס
 A person should never place himself in a dangerous situation and expect a miracle to save him, because he may not merit a miracle.
 ואם תימצוי לומר עושין לו נס
 מנכין לו מזכיותיו
 Even if a miracle will be performed for him, it will be deducted from his merits, as we find יעקב אבינו said;
 קטנתי מכל החסדים ומכל האמת
 My merits have been diminished by all the kindness You have done for Your servant...

10 *was upset*
his merits had been used this way,
because רבי ינאי taught;
 לעולם אל יעמוד אדם במקום סכנה
 ויאמר עושין לי נס שכוא אין עושין לו נס
 ואם תימצוי לומר עושין לו נס
 מנכין לו מזכיותיו
 קטנתי מכל החסדים
 ומכל האמת

11 רב אדא בר אהבה's great merit was due to his many good deeds - as when רב אדא בר אהבה was once asked
 במה הארכת ימים?
 What caused you to merit long life? He responded;
 מימי לא הקפדתי בתוך ביתי
 I never got angry in my home.
 ולא צעדתי בפני מי שגדול ממני
 I never walked in front of someone greater than me.

11 רב אדא בר אהבה's great merit was due to his many good deeds;
 as when רב אדא בר אהבה was once asked
 במה הארכת ימים?
 He responded;
 מימי לא הקפדתי
 בתוך ביתי
 ולא צעדתי
 בפני מי שגדול ממני

12 ולא הרהרתי במבואות המטונפות
 I did not think Torah thoughts in soiled places.
 ולא הלכתי ד' אמות בלא תורה ובלא תפילין
 I never walked four Amos without learning or without wearing Tefillin.
 ולא ישנתי בבית המדרש לא שינת קבע ולא שינת עראי
 I never slept, or even napped in a Beis Medrash.
 ולא ששתי בתקלת חברי
 I never rejoiced when anyone else stumbled.
 ולא קראתי לחבירי בהכינתו
 I never called others by a nickname.
 ואמרי לה בחניכתו
 Some say the final item is I never called anyone by their last name if it was somewhat derogatory.
 =====

12 ולא הרהרתי
 במבואות המטונפות
 ולא הלכתי ד' אמות
 בלא תורה ובלא תפילין
 ולא ישנתי בבית המדרש
 לא שינת קבע ולא שינת עראי
 ולא ששתי בתקלת חברי
 ולא קראתי לחבירי בהכינתו
 ואמרי לה
 בחניכתו

13 The Gemara earlier related that רב הונא, in his humility, would not rely on his own merits even though he certainly had many, due to his many good deeds, as the Gemara now relates:
 When he was an older man,
 מפקין ליה בגוהרקא דדהבא
 וסייר לה לכולה מתא
 They would take him out in a golden chair, and he would inspect the entire city. If he found any walls that were likely to fall, he would have them knocked down, so that an approaching storm would not knock it over onto someone. If the owner could not afford to rebuild it, רב הונא would pay for it himself.

13 *would not rely on his own merits even though he certainly had many...*
 When he was an older man,
מפקין ליה בגוהרקא דדהבא
וסייר לה לכולה מתא
 If he found any walls that were likely to fall, he would have them knocked down
If the owner could not afford to rebuild it, רב הונא would pay for it himself.

14 Also, every Friday, רב הונא would have all the leftover vegetables purchased and thrown in the river, so that the merchants would not suffer a loss and continue to bring enough produce to the market every Friday. The Gemara says he didn't give the leftovers to the poor because
 זמנין דסמכא דעתיהו ולא אתו למיזבן
 They might rely on him and not come to market, and if there were no leftovers, they would have nothing.

14 *Every Friday, רב הונא would have the leftover vegetables purchased and thrown in the river*
So the merchants would not suffer a loss and continue to bring enough produce to the market every Friday

He did not give it to animals because he held
 מאכל אדם אין מאכילין לבהמה
 Food fit for people should not be given to animals.

He didn't give the leftover to the poor
 Because
זמנין דסמכא דעתיהו ולא אתו למיזבן

He did not give it to animals
 Because
מאכל אדם אין מאכילין לבהמה

15 Another example of רב הונא's righteousness is that when he had some medicine that was not easy to obtain,
 מלי כוזא דמיא ותלי ליה בסיפא דביתא
 ואמר כל דבעי ליתי ולישקול
 He would fill a jug with it, and hang it on the back of his door and say whoever needs can come take.
 Some say that רב הונא knew the ways of the demon שיבתא, who Rashi says attacked people who ate without washing their hands. Therefore, he would hang a jug of water outside, and say whoever needs to wash, can wash here.

15
 When he had medicine that was not easy to obtain,
מלי כוזא דמיא ותלי ליה בסיפא דביתא ואמר כל דבעי ליתי ולישקול
 Some say...
 He would hang a jug of water outside, and say whoever needs to wash, can wash here

16 כי הוה כרך ריפתא הוה פתח לבביה
 ואמר כל מאן דצריך ליתי וליכול
 When he would eat a meal, he would open his door and say 'whoever is in need of food, let him come and eat.
 רבא said he could do all of the above, except for this last one, משום דנפישו בני חילא דמחוזא
 Because there are so many poor people in Mechoza.

16
כי הוה כרך ריפתא הוה פתח לבביה ואמר כל מאן דצריך ליתי וליכול
 רבא said he could do all of the above, except for this last one, משום דנפישו בני חילא דמחוזא

